

TANTÁRGYI TEMATIKA

JOGSZOCIOLÓGIAI, TÁRSADALOM- ÉS SZOCIÁLPOLITIKAI
ALAPISMERETEK

2024/2025. tavaszi félév

Tantárgy neve: JOGSZOCIOLÓGIAI, TÁRSADALOM- ÉS SZOCIÁLPOLITIKAI ALAPISMERETEK	Tantárgy Neptun-kódja: AJJOE902KMAL2 Tárgyfelelős intézet: Jogtörténeti és Jogelméleti Intézet
	Tantárgyelem:
Tárgyfelelős: Dr. Lehotay Veronika egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k):	
Javasolt félév: Páros (tavaszi)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: levelező: 10 óra/félév	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 2	Munkarend: levelező
Tantárgy feladata és célja: A tárgy oktatásának célja, hogy a tételes jogi ismereteket szélesebb, társadalmi összefüggésekbe helyezze, és megismertessen azokkal a társadalmi tényezőkkel, melyek szerepet játszanak a jog érvényesülésében, működésében. Megismerkedünk a jogszociológia nemzetközi és hazai szakirodalmában megjelenő azon kutatási irányjaival, melyek a kriminológia szempontjából is jelentősek, mint pl. a ténymegállapítás folyamatának nehézségei a jogi eljárásokban, a büntetlen és büntetett előéletűek jogismerete, jogi attitűdje és jogtudata, a magyar büntetéskiszabási gyakorlatban tapasztalható területi eltérések. A társadalom- és szociálpolitika területén megvizsgáljuk a jóléti állam működését, a magyar jóléti ellátórendszer jellemzőit, különös tekintettel az esélyegyenlőség, a társadalmi egyenlőtlenségek és a kirekesztés jelenségeire.	
Fejlesztendő kompetenciák: Fejlesztendő kompetenciák: tudás: T2, T3 képesség: K3, K6 attitűd: A6, A7, A10 autonómia és felelősség: F4	
A konzultációk időpontjai és témakörei: 2025. február 14. 12.30.-15.50. XVIII. előadó 2025. május 9. 12.30.- 15-50. online 2025. május 23. 16.00-17.40. online, <i>Önkéntes zárthelyi dolgozat.</i>	
A konzultáció témakörei: 1. Általános és jogszociológia 2. A bírói ténymegállapítási folyamat szociológiája	

3. Jogismeret, jogi attitűd, jogtudat
4. A jóléti államok kialakulása, típusai, válsága
5. Társadalom- és szociálpolitika a jóléti államokban
6. Szociálpolitikai technikák és alapelvek
7. A magyar jóléti ellátórendszer intézményei
8. Szegénység és társadalmi egyenlőtlenségek
9. Egyenlő bánásmód, hátrányos megkülönböztetés
10. Kirekesztés, elkülönítés, szegregáció a lakhatás és az oktatás területén
11. A digitalizáció hatása a hagyományos társadalmi egyenlőtlenségekre
12. A büntetett előéletűek reintegrációja

Önkéntes zárthelyi dolgozat a foglalkozások anyagából, rákérdezve a tematikus blokkokra és azok összefüggéseire. A kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

Teljesítés módja: írásbeli kollokvium ötfokozatú értékeléssel. A sikeres (közepes, jó, jeles) félévközi önkéntes ZH eredményét az oktató *megajánlja*.

Teljesítés értékelése: az ötfokozatú értékelés az alábbi százalékos megoszlás alapján alakul ki:

Jeles (5): 88–100 % Jó (4): 75–87 % Közepes (3): 63–74 % Elégséges (2): 51–62 % Elégtelen (1): 0–50 %

Kötelező irodalom:

1. Bencze Mátyás – Vinnai Edina (szerk.): *Jogszociológiai előadások*. Egyetemi jegyzet. Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2012.
2. Balogh Lídia – Kádár András Kristóf – Majtényi Balázs – Pap András László: *Antidiszkriminációs és esélyegyenlőségi alapismeretek*. L'Harmattan, 2010.
3. Cotterrell, Roger: *The Sociology of Law. An Introduction*. (2nd ed.) Butterworths, London, Dublin, Edinburgh, 1992.
4. Lehotay Veronika: *A mobbing fogalmi megközelítései és szabályozása az Európai Unióban*. In: *Jogi kihívások és válaszok a 21. században, 2. rész. Miskolci Egyetem, 2023. 113-124. pp.*
5. Rosita Fibbi-Arnfinn H. Midboen-Patrick Simon: *Migration and discrimination*. Oslo, 2021.

Ajánlott irodalom:

1. Fleck Zoltán: *Jogszociológiai előadások*. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó, 2014.
2. Benedek Dóra – Firle Réka – Scharle Ágota: *A jóléti újraelosztás mértéke és hatékonysága*. 17 Közpénzügyi Füzetek (2006).
3. Frank, Jerome: *Law and the Modern Mind*. New York: Anchor Books, 1963.
4. Veronika Lehotay – Pap András: *Jewish by Law: Legislative Operationalizing of Race and Ethnicity in Holocaust-Era Hungary*. In: NATIONALITIES PAPERS First View pp. 1-24., 24 p. 2024.
5. Ziegert, Klaus A. "The Thick Description of Law: An Introduction to Niklas Luhmann's Theory of Operatively Closed Systems" in R Banakar and M Travers, (eds), *An Introduction to Law and Social Theory* (Oxford, Hart Publishing), 2002.